

Plan Odnowy Miejscowości Wałczyk na lata 2017 - 2024

Gmina Ryńsk, w skład której wchodzi miejscowość Wałczyk, położona jest we wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie wąbrzeskim. Gmina zajmuje teren o powierzchni 200.8 km² i liczy 8860 mieszkańców. W skład Gminy wchodzi 21 sołectw skupiających 35 miejscowości

Głównym celem Planu Odnowy Miejscowości Wałyczek jest poprawa warunków życia mieszkańców wsi, zaspokojenia ich potrzeb społeczno-kulturowych oraz rozwoju lokalnej tożsamości i zachowania dziedzictwa kulturowego. Plan będzie realizowany w latach 2017-2024.

1. Charakterystyka miejscowości

Wałyczek położony jest we wschodniej części gminy Ryńsk. Teren sołectwa Wałyczek, w skład, którego wchodzi również wieś Zaradowiska, licząca 56 mieszkańców, obejmuje powierzchnię 608 ha. Większość wymienionego obszaru stanowią grunty orne – 424 ha, pozostała część ziem to: łąki – 62 ha, pastwiska – 26 ha, lasy – 49 ha, tereny zabudowane – 6 ha oraz inne grunty – 41 ha. Na terenie wsi Wałyczek zamieszkują 194 osoby.

Istniejąca sieć osadnicza ukształtowała się historycznie na bazie funkcji rolniczej. Dawniej znajdowały się tu ziemie wchodzące w skład królewskiej osady. Osada powstała w XVIII w. Poprzednia nazwa miejscowości to Kleine Wallitsch. W XIX w. Wałyczek należał do parafii ewangelickiej Wąbrzeźno, a od XX w. należy do Parafii Matki Bożej Królowej Polski. W 1972r. w wsi powstaje jednostka OSP.

Ludność utrzymuje się głównie z pracy w rolnictwie. Skala bezrobocia w Wałyczku, podobnie jak w innych sąsiednich miejscowościach gminy Ryńsk, jest duża, tylko niewielka część osób dojeżdża do pracy w miastach. Kilkanaście rodzin pobiera świadczenia z opieki społecznej.

Miejscowość Wałyczek posiada korzystne położenie krajobrazowe i ciekawe walory przyrodnicze. Jednak we wsi brak jest podmiotów gospodarczych, punktów usługowych, kościoła, ośrodka zdrowia, nowoczesnego boiska sportowego i instytucji kulturalnych. Istnieje natomiast świetlica wiejska, odnowiona przez gminę, która wymaga dalszego doposażania i odpowiedniego zagospodarowania. Ważną dla mieszkańców Wałyczka inwestycją jest rozbudowa wiejskiej sieci wodociągowej.

Życie mieszkańców Wałyczka skupia się głównie wokół własnych domostw, bieżące zaś problemy i nurtujące społeczność sprawy poruszane są na zebraniach sołeckich. W Wałyczku istnieje prężnie działające w środowisku Koło Gospodyń Wiejskich. Koło organizuje ciekawe formy zajęć i wypoczynku dla dzieci. Przy sprzyjających warunkach atmosferycznych zajęcia odbywają się również w plenerze.

W celu ożywienia życia społecznego, kulturalnego, szerszego otwarcia wsi na świat oraz poprawy standardu życia mieszkańców Wałczyka zebrano niezbędne informacje o wsi, jej zasobach, potrzebach i oczekiwaniach społecznych, sporządzono analizę SWOT i opracowano Plan Odnowy Miejscowości Wałczyk na lata 2017 – 2024..

Przy wyborze zadań kierowano się również informacjami zebranymi wśród mieszkańców, zgłaszanymi indywidualnie postulatami, wnioskami z zebrań wiejskich. Ustalono, że realizowane przedsięwzięcia winny przyczyniać się do:

- podniesienia standardu życia mieszkańców wsi;
- podniesienia atrakcyjności wsi;
- zaspokojenia lokalnych potrzeb społecznych i kulturalnych;
- rozwoju tożsamości społeczności wiejskiej i zachowania dziedzictwa kulturowego.

W Planie Odnowy Miejscowości uwzględniono projekty obejmujące:

- rozbudowę sieci wodociągowej z przyłączami,
- doposażanie świetlicy,
- działania kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
- publiczną infrastrukturę przyczyniającą się do podnoszenia estetyki i atrakcyjności. Plan został przyjęty uchwałą zebrania wiejskiego. Dokument skierowano do Rady Gminy Ryńsk celem zatwierdzenia. Rada Gminy podjęła w tej sprawie stosowną uchwałę.

2. Inwentaryzacja zasobów wsi służących odnowie miejscowości.

ANALIZA ZASOBÓW

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
walory krajobrazu				X
walory przyrodnicze			X	
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)		X		
gleby		X		
kopaliny	X			
Środowisko kulturowe				
walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe	X			
walory zagospodarowania przestrzennego		X		
zabytki	X			
zespoły artystyczne	X			
Dziedzictwo religijne i historyczne				
miejsca, osoby i przedmioty kultu	X			
święta, odpusty, pielgrzymki	X			
tradycje, obrzędy, gwara	X			
legandy, podania i fakty historyczne		X		
ważne postacie historyczne związane z miejscowością	X			
specyficzne nazwy lokalne	X			

Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową		X		
działki pod domy letniskowe		X		
działki pod zakłady usługowe i przemysł, pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe	X			
tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (spichlerze, kuźnie, młyny) plac i miejsca publicznych spotkań miejsca spotkań i rekreacji		X		
Gospodarka, rolnictwo				
specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)			X	
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	X			
możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
Sąsiedzi i przyjezdni				
korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna), ruch tranzytowy	X	X		
przyjezdni stali i sezonowi		X		
Instytucje				
placówki opieki społecznej	X			
szkoły	X			
Dom kultury	X			
Inne (gospodarstwo agroturystyczne)				X
Ludzie, organizacje społeczne				
OSP				X

KGW				X
Stowarzyszenia	X			
Darczyńcy i sponsorzy		X		

Agroturystyka wiejska

Na terenie Wałczyka znajduje się ciekawie położone i cieszące się popularnością gospodarstwo agroturystyczne. Jest ono własnością prywatną. Gospodarstwo posiada pole biwakowe oraz wiele atrakcji służących aktywnemu wypoczynkowi, w tym: boisko do gier i zabaw, miejsce na ognisko, kopię piramidy oraz bardzo interesujące zbiory starych narzędzi, unikalnych maszyn, urządzeń, kolekcję różnorodnych okazów minerałów i kamieni. Tutaj chętnie organizowane są weekendowe pikniki, ogniska, konferencje wyjazdowe i biwaki.

Kopia egipskiej piramidy budzi duże zainteresowanie turystów

ANALIZA SWOT

<p>1. Silne strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korzystne położenie geograficzne i przyrodnicze, - czyste powietrze - bliskość terenów leśnych, - aktywnie funkcjonujące KGW i OSP, - istnienie gospodarstw agroturystycznych, - życzliwi i chętni do pracy mieszkańcy - aktywne uczestnictwo części mieszkańców wsi w dorocznych konkursach „Piękna Zagroda”.	<p>2. Słabe strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrzeba rozbudowy sieci wodociągowej z przyłączami - brak firm i punktów usługowych, - brak aktywnych organizacji młodzieżowych, - brak zespołów artystycznych, - brak publicznego punktu dostępu do internetu.
<p>3. Szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwość zrzeszania się rolników w grupach producenckich, - możliwość poszerzania oferty agroturystycznej, - montaż oświetlenia energooszczędnego terenów i budynków publicznych, - poprawa warunków komunikacyjnych i gospodarczych poprzez budowę drogi asfaltowej łączącej Wałyczyk z Wałyczem i Wąbrzeźnem - termomodernizacja świetlicy wiejskiej - Instalacje Odnawialnych Źródeł Energii ograniczających emisję dwutlenku węgla.	<p>4. Zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - starzenie się społeczeństwa, - utrzymujące się bezrobocie, - ucieczka młodzieży ze wsi do miasta i wyjazdy za granicę w celu poszukiwania pracy - brak perspektyw życiowych dla ludzi młodych, - postępująca degradacja przyrody i środowisk życia mieszkańców - słaba opłacalność produkcji rolnej.

Opis i charakterystyka obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców

Określa się obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających rozwojowi miejscowości. Ze względu na jego cechy funkcjonalno-przestrzenne i położenie obejmował on będzie całą miejscowość Wałyczyk. Na tym obszarze mieściła się będzie m.in. rozbudowana sieć wodociągowa z przyłączami.

ARKUSZ PLANOWANIA

– NASZA MAŁA STRATEGIA: *Plan Odnowy Miejscowości Wałczyk 2017-2024.*

Wizja rozwoju sołectwa: Wałczyk wsią nowoczesną, ekologiczną, estetyczną i dobrze zorganizowaną

PRIORYTET I

Poprawa standardu życia mieszkańców

Cel I: Zaspokajanie potrzeb egzystencjalnych i kulturalnych mieszkańców.

Projekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
1. Montaż oświetlenia energooszczędnego terenów i budynków użyteczności publicznej. (cała gmina).	UE – do 85% Gmina -15%	2018 - 2024
2. Sukcesywne doposażanie świetlicy wiejskiej w niezbędny sprzęt	Gmina – fundusze sołectkie oraz środki pozyskane od sponsorów	2017-2024
3. Rozbudowa sieci wodociągowej z przyłączami	UE – 63,63 % Gmina – 36,37%	2017 - 2018

PRIORYTET II

Kształtowanie nowoczesnego oblicza miejscowości Wałczyk.

Cel I: Poprawa wizerunku i estetyki wsi

Projekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
1. Udział mieszkańców w dorocznym konkursie „Piękna zagroda”	koszty indywidualne uczestników-100%	na bieżąco
2. Przestrzeganie segregacji śmieci i odpadów w gospodarstwach domowych	koszty indywidualne mieszkańców 100%	na bieżąco
3. Instalacje Odnawialnych Źródeł Energii ograniczających emisję dwutlenku węgla.	2018-2024	UE – do 85% Gmina -15%

PRIORYTET III

Integracja społeczeństwa wiejskiego

Cel II: Aktywizacja lokalnych grup społecznych i organizacji

Projekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
1. Organizowanie w świetlicy zajęć opiekuńczych, edukacyjnych oraz wypoczynku dla dzieci i młodzieży.	środki własne lub pozyskane w ramach ogłaszanych konkursów oraz sponsorzy, wolontariuszki z KGW	corocznie
2. Udział w dorocznych gminnych uroczystościach dożynkowych i festynach promocyjnych	działalność społeczna	na bieżąco

Możliwość realizacji zadań ujętych w Planie Rozwoju Miejscowości Wałczyk warunkowana jest sytuacją finansową sołectwa i gminy oraz możliwością pozyskania środków finansowych z innych, źródeł w tym z Unii Europejskiej i może być weryfikowana.

Zarządzanie:

Za wdrażanie, monitorowanie i promocję projektów ujętych w Planie odpowiedzialny jest Sołtys wraz z Radą Sołecką i Grupą Odnowy Wsi. Na szczeblu Gminy powyższe działania koordynuje wyznaczona przez Wójta Gminy osoba. Komunikacja społeczna polegać będzie na bieżącym zamieszczaniu informacji na stronie internetowej Gminy oraz na łamach Gminnych Wieści.